

Зараз дистанційний курс укладається також на віртуальному навчальному середовищі Moodle.

Література

1. Іванів О. Зміст дистанційного курсу з іноземної мови для ад'юнктів технічних спеціальностей // Сучасні тенденції розвитку інформаційних технологій в науці, освіті та економіці: Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції 8-10 квітня 2008 р. – Луганськ, 2008. – С. 126-128.

2. Іванів О. Проблеми укладання дистанційного курсу з англійської мови для ад'юнктів технічних спеціальностей // Інформаційні технології в освіті, науці і техніці” (ІТОНТ-2008): Матеріали VI Всеукраїнської конференції молодих науковців, 5-7 травня 2008 р. – Черкаси, 2008. – С. 25-27.

3. Коваль М., Шуневич Б. Перспективи укладання дистанційних курсів у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності // Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності: Збірник наукових праць. – 2007. – № 1. – С. 38-43.

УДК 378.1

*М.Д. Ливинець,
ГДПШМ,
м. Горлівка*

ДО ПИТАННЯ ТИПОЛОГІЇ ПОМИЛОК У МОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ПАРАДИГМІ ФОРМУВАННЯ ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

У статті аналізуються типові соціокультурні помилки у мовленні студентів-практикантів та молодих спеціалістів, які відображують їх рівень реального володіння мовленнєвими одиницями у природному акті комунікації.

The article focuses on and analyses the most widely-used socio-cultural speech drawbacks of senior students while carrying out the duties of a teacher at school.

Формування професійної компетенції вчителя іноземної мови тісно пов'язано з тенденціями розвитку сучасного українського суспільства: змінюється соціокультурний контекст вивчення іноземних мов згідно з Державним стандартом базової і повної середньої освіти, який наголошує, що метою навчання іноземних мов є “використання

іноземної мови як інструмента у діалозі культур та цивілізацій сучасного світу” [1; 5]. Тому формування міжкультурної комунікативної компетенції є однією з ключових проблем у вивченні іноземних мов.

Останніми роками було проведено наукові дослідження, в яких розкриваються різноманітні аспекти цієї проблеми: зміст так складові соціокультурної компетенції; урахування соціокультурних особливостей країни, мова якої вивчається, коли першорядним завданням є розвиток практично необхідних для людини комунікативних умінь (В.В. Сафонова); формування соціокультурної компетенції учнів старшої школи та міжпредметні зв'язки у контексті поглиблення соціокультурного компонента навчання іноземних мов (І.А. Воробйова); реалізація фонових країнознавчих знань за допомогою національних реалій (Г.Д. Томахін); розкриття змісту соціокультурного аспекту навчання англійської мови у початковій школі (О.О. Коломінова); застосування автентичних матеріалів для культуроорієнтованого оволодіння іноземними мовами (А.Г. Неділько); соціокультурні завдання як засіб поповнення загальнокультурної компетенції майбутніх учителів іноземних мов (Т. Копетчук); інтеркультурний підхід до навчання іноземних мов як нова парадигма в шкільній іншомовній освіті (В. Редько, Л. Мамонова, С. Полякова); шляхи подолання негативних етнокультурних стереотипів у процесі формування соціолінгвістичних компетенцій в учнів середніх навчальних закладів (Л.П. Голованчук) та інші.

Вчені-методисти зауважують, що неврахування соціокультурної складової може негативно вплинути на ефективність процесу навчання іноземним мовам.

Т. Копетчук підкреслює, що для формування соціокультурної компетенції в учнів учитель насамперед сам повинен володіти такою компетенцією. Майбутній учитель іноземної мови, розпочинаючи своє навчання у ВНЗ, певною мірою вже володіє загальнокультурною компетентністю. Проте загальнокультурну компетентність, а в її складі і соціокультурну, треба постійно і наполегливо розвивати під час професійного становлення [3, с. 57]. У зв'язку з цим гостро постає проблема невідповідності змісту навчання в загальноосвітній або вищій школі рівню реального використання мовленнєвих одиниць у природному акті комунікації.

Детальний аналіз соціокультурних помилок та їх типології надано в роботах С.В. Гапонової; Р.Г. Ткаченко, Б.І. Роговської та М.С. Карлайл; О.І. Димитревської; В.В. Сафонової та Л.Г. Кузьміної.

Проаналізувавши якісні характеристики помилок студентів у період педагогічної практики та організацію уроків англійською мовою молодими спеціалістами, перші умовно можна поділити на три групи: типові, індивідуальні та випадкові. Серед основних причин виникнення помилок виділяються недостатня сформованість мов-

ленських навичок у певній категорії студентів, що свідчить про недопрацювання ними навчального матеріалу через недостатній обсяг тренувальної роботи в застосуванні його у мовленні. Природа цих помилок також обумовлена типологічними розходженнями іноземної та рідної мови. Зарядити цьому може постійна корективна робота у практичному курсі іноземної мови [2; 3].

Наведемо найтипівші помилки студентів-практикантів та молодих спеціалістів за класифікацією, наданою С.В. Гапоною [2, с. 3-5]; Р.Г. Ткаченко, Б.І. Роговською та М.С. Карлайл [5, с. 57-62].

I. Серед типових *орфографічних* помилок відмічаються групи помилок, які відрізняють правопис:

а) прикметника відповідному прислівнику:

e.g. usual-usually; occasional-occasionally; normal-normally

б) прислівника та сполучників:

e.g. still-till / until

в) американського та британського варіантів деяких слів, які визнані як рівноцінні [6, Introduction XXV]

	Am E		Br E
-l-	{ jewelry traveler woolen	-ll-	{ jewellery traveller woollen
-ll-	{ installment ful skillful	-l-	{ instalment fill -l- fulfil skilful
-or-	{ color honor labor	-our-	{ colour honour labour
-z-	{ realize analyze apologize	-s-	{ realise analyse apologise
-s-	{ defense offense license	-c-	{ defence offence licence
-er-	{ theater center liter	-re-	{ theatre centre litre
	Am E		Br E
	curb		kerb
	program		programme
	specialty		speciality
	story		storey (of a building)
	tire		tyre
	forever		for ever / forever

II. Найбільш поширені *лексичні* помилки:

а) неправильне вживання прикметників.

Рідна мова	Неправильний варіант	Правильний варіант
Читайте на сторінці 5. Приготуйтеся до уроку. Подивіться у свої книжки. Перегорніть сторінку, будь ласка. Тобі слід вибачитися перед Наталкою за свою помилку. Вона завжди лагідна (добра) до мене. Це сталося зі мною влітку. Він помер від серцевого нападу. Є деяка різниця між американським та британським варіантами англійської мови.	Read on/at page 5. Get ready to the lesson. Look into your books. Turn the page, please. You must apologize to Nataly about your mistake. She's always kind with me. It happened with me in summer. He died from a heart attack. There are some differences among American English and British English.	Read page 5. Get ready for the lesson. Look at your textbooks, please. Turn over (the page), will you? You should apologize to Nataly for your mistake. She's always kind to me. It happened to me in summer. He died of a heart attack. There are some differences between American English and British English.

б) неправильний вибір синоніма або неправильний вибір слова з груп слів, що мають той самий еквівалент у рідній мові:

to bring, to take, to fetch

Неправильний варіант	Правильний варіант
I've forgotten to take my Home-Reading book. Go and bring some chalk. There's nowhere to sit, so bring some chairs from the next room. My mother takes me every morning to school and bring me back in the afternoon.	I've forgotten to bring my Home-Reading book. Go and fetch/collect some chalk, will you? There's nowhere to sit, so fetch/collect some chairs from the next room, please. My mother takes me every morning to school and fetches me in the afternoon.

to come, to go

Неправильний варіант	Правильний варіант
<p>Go to the front!</p> <p>Boris, you are to go and see me at break.</p> <p>Steven, you are to come and see the headmistress at break.</p> <p>Here goes our bus.</p> <p>There comes our bus.</p>	<p>Come (out) to the front, please. (A teacher’s standing at the front of the class)</p> <p>Boris, you are to come and see me at break.</p> <p>Steven, you are to go and see the headmistress at break.</p> <p>Here comes our bus.(It’s approaching)</p> <p>There goes our bus.(It’s moving away)</p>

to notice, to take notice, to note, to pay attention

Правильні варіанти

1. – Mary’s always in a hurry after school.

– Yes, I’ve noticed.

2. – Petro’s constantly making sarcastic remarks about my progress in English.

– Take no notice / Don’t take any notice.

3. Paulo, pay attention to what you’re doing. (Don’t let your thoughts wander)

4. I wish, you’d pay attention to what I’m saying.

5. A school-student: – I don’t understand / I can’t remember.

Teacher: – That’s because you weren’t paying attention.(when I explained)

6. This writer pays great attention to historical detail.

7. Note the use of the definite article here.

8. Note that “penny” has two plurals: “pennies” and “pence”.

person, persons, people

1. A manager is a person who controls a business, a hotel, etc. She’s a very active person.

2. “Persons” як “особи”:

e.g. Alcoholic drinks may not be served to persons under the age of 18.

3. How many people are there in your group?

All thinking people are worried about the war conflicts.

English people drink a lot of tea.

III. *Граматичні* помилки:

а) неправильне утворення розділових питань

Неправильний варіант	Правильний варіант
<p>I'm on duty today, am I not? Don't be late, are you? I'm feeling unwell. Oh, do you? Please, lend me your crayon, won't you? Nobody knows the answer, don't you? Someone has taken my lunch-box, doesn't he?</p>	<p>I'm on duty today, aren't I? Don't be late, will you? I'm feeling unwell. Oh, aren't you? Please, lend me your crayon, will you? Nobody knows the answer, do they? Someone's taken my lunch-box, haven't they?</p>

б) недотримання правил уживання часів: уживання часів для опису майбутньої дії.

<p>Look at those black clouds. It will rain. Will you do your home-task this evening? As you know, we'll have our English classes on Monday. Look out! You'll break your chair! I'm too tired. I'll have an early night. Don't forget that we'll go to the Local Historical Museum next Tuesday.</p>	<p>Look at those black clouds. It's going to rain.(or: It will probably rain later.) Are you going to do your home-task this evening? As you know (a helpful reminder), we have our English classes on Monday. Look out! You are going to break your chair! I'm too tired. I'm going to have an early night (or: I think, I'll have an early night). A helpful reminder, we're going to the Local Historical Museum next Tuesday.</p>
---	--

IV. *Стилістичні* помилки здебільшого пов'язані з вживанням стилістично маркованих лексичних одиниць, які не відповідають мовленнєвій ситуації:

Неправильний варіант	Правильний варіант
<p>Step aside! And now in chorus, guys! Prove it! Good-bye!</p>	<p>Will you stand/move/step to one side? And now all together, students! What makes you think so? Reason out! See you tomorrow/next lesson/on Monday! Good bye till next lesson!</p>

У зв'язку з цією категорією помилок буде доцільним ознайомлення з матеріалом статті С.Ю.Николаєвої [4, с. 56-61].

На завершення зазначимо, що формування соціокультурної ком-

петенції як компонента іншомовної комунікативної компетенції має виступати важливим складником навчального процесу з іноземної мови і в школі, і у ВНЗ, бо без цього неможлива професійна підготовка сучасного вчителя іноземної мови і, загалом, успішного учасника міжкультурного діалогу.

Література

1. Державний стандарт базової і повної середньої освіти (проект). Базовий навчальний план основної і старшої школи // Іноземні мови. – 2003. – №1. – С. 5.
2. Гапонова С.В. “Типологія помилок у мовленні майбутніх учителів на уроках англійської мови” // Іноземні мови. – 2006. – №2. – С. 3-5.
3. Копетчук Т. “Соціокультурні завдання як засіб поповнення загальнокультурної компетентності майбутніх учителів іноземної мови” // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2008. – №1. – С. 57.
4. Николаева С.Ю. “Базарьте на английском в кайф” // Іноземні мови. – 2006. – №2. – С. 56-61.
5. Ткаченко Р.Г., Роговская Б.И., Карлайл М.С. “О речи учителя на уроках английского языка” // Иностраные языки в школе. – 1984. – №2. – С. 57-63.
6. Betty Schramper Azar, Barbara F. Matthies. Fundamentals of English Grammar. Second Edition. Teacher’s Guide. Prentice Hall Regents. – 1995. – Introduction XXV.
7. Jane Povey. “Get it right” // М.: “Высшая школа”. – 1984. – С. 21-23, 32-34, 87-89, 95-97.

УДК 371.315:811.111

О.В.Стрельнікова,

*Чернівецький національний університет,
м. Чернівці*

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА НЕСПЕЦІАЛЬНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ ВНЗ

Метою даної статті є визначення ефективності і обґрунтування доцільності використання інтерактивних методів у викладанні англійської мови як іноземної студентам немовних факультетів, розкриття значення цих методів як засобу інтенсифікації, оптимізації та стимуляції процесу навчання.

The article reveals the effectiveness and reasonable usage of